

Mieli Tėveliai,

Pasaulio sveikatos organizacija skelbia, kad „Sveikata – tai fizinė, dvasinė ir socialinė gerovė, o ne vien tik ligos ar negalios nebuvimas“. Sveikatos, kaip įvairialypės Gerovės, ištakos glūdi žmogaus vaikystėje. Labai svarbu, kad nuo mažens vaikui būtų sudaromos jo vystymuisi ir sveikatai tinkamos sąlygos, ugdomi ir formuojami sveikos gyvensenos įgūdžiai.

Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras bendradarbiauja su ikimokyklinio ugdymo įstaigų bendruomenėmis propaguodamas sveiką gyvenseną, skleisdamas informaciją apie sveikatos stiprinimo ir išsaugojimo būdus bei priemones. Naujausiame visuomenės sveikatos biuro parengtame naujienlaiškio „Sveikos atžalėlės“ numeryje skaitykite:

- Jūsų vaikas ir antibiotikai
- Pozityvus drausminimas
- Vilniaus teritorinės ligonių kasos informacija

JŪSŲ VAIKAS IR ANTIBIOTIKAI

Kasmet lapkričio 18 d. Lietuvoje ir visoje Europoje minima Europos supratimo apie antibiotikus diena. Šios dienos tikslas – informuoti visuomenę apie antibiotikus, antibiotikams atsparių bakterijų keliamą grėsmę visuomenės sveikatai bei skatinti teisingą antibiotikų vartojimą.

Apie antibiotikus

Antibiotikai (pvz., penicilinas, ampicilinas ir kt.) yra vieni stipriausių ir svarbiausių vaistų. Jie žudo bakterijas. Teisingai vartojami jie gali išgelbėti gyvybes, o neteisingai – pakenkti jūsų vaikui. Antibiotikai nevartojami virusinėms infekcijoms (gripui ir pan.) gydyti.

Bakterijos ir virusai

Daugelį infekcinių ligų sukelia dvi pagrindinės mikroorganizmų grupės – virusai ir bakterijos. Bakterijų sukeltos infekcijos gydomos antibiotikais, o virusų – ne. Beje, dažniausia kosulio, gerklės skausmo, peršalimo priežastis yra virusai. Jūsų vaikas savaime pasveiksta nuo šių virusų sukeltų infekcijų.

Atsparios bakterijos

Bakterijos gali prisitaikyti ir, norėdamos išgyventi, tampa atsparios antibiotikams.

Kuo daugiau vartojama antibiotikų, tuo didesnė tikimybė, kad bakterijos taps atsparios. Tokių bakterijų nenaikina įprasti antibiotikai, šie vaistai tampa mažiau efektyvūs. Kuo daugiau antibiotikų skiriama vaikui, tuo didesnė rizika, kad vaikas įgis atsparių bakterijų.

Kaip bakterijos tampa atsparios

Kiekvieną kartą, kai vartojame antibiotikus, jautrios bakterijos yra sunaikinamos, o atsparios – lieka ir dauginasi. Dažnas ir neteisingas antibiotikų vartojimas yra viena pagrindinių bakterijų atsparumo didėjimo priežasčių. Šios atsparios bakterijos gali būti perduodamos šeimos nariams ir kitiems žmonėms.

Kada reikia ir kada nereikia antibiotikų?

Į šį klausimą geriausiai atsakys jūsų vaiko gydytojas, o jo atsakymas priklausys nuo ligos diagnozės. Toliau pateikiame keletą pavyzdžių.

Ausies infekcija

Yra keletas skirtingų situacijų, ir tik kartais reikalingi antibiotikai, bet dažniausiai – ne.

Sinusų infekcija (sinusitas)

Daugelis vaikų net esant tirštoms ir žalioms išskyroms iš nosies neserga sinusų infekcija.

Antibiotikai reikalingi tik sunkių ar ilgai trunkančių sinusų infekcijų atvejais.

Kosulys ar bronchitas

Vaikų bronchitui gydyti labai retai reikia antibiotikų, nes dažniausiai tai yra virusų sukelta infekcija.

Gerklės skausmas

Dažniausiai gerklės skausmu pasireiškianti infekcija yra sukelta virusų. Tik vienu atveju – esant pūlingai anginai, kurią sukelia streptokokai, gydoma antibiotikais. Šių bakterijų buvimas turi būti patvirtintas laboratoriniu (mikrobiologiniu) tyrimu arba atliekant greitąjį A grupės beta hemolizinio streptokoko testą.

Peršalimas

Peršalimą sukelia virusai. Liga gali trukti dvi savaites ir ilgiau. Antibiotikai negydo peršalimo, bet jūsų gydytojas gali pasiūlyti kitų vaistų, kurie palengvins šios ligos eigą.

Infekcija gali kisti

Kartais prie virusinės infekcijos prisideda bakterinė infekcija. Tačiau klaidinga manyti, kad gydant virusinę infekciją antibiotikais išvengsime bakterinės infekcijos. Antibiotikų vartojimas gali būti atsparių bakterijų sukeltos infekcijos priežastis. Reikia tik stebėti ligos eigą ir pranešti gydytojui, jei vaiko būklė blogėja ar liga užsitęsia, kad gydytojas laiku koreguotų ar paskirtų tinkamą gydymą.

DAŽNIAUSIAI PATEIKIAMİ KLAUSIMAI

Kaip apsaugoti vaiką nuo atsparių bakterijų sukeltos infekcijos?

Vartokite antibiotikus tik tada, kai gydytojas juos paskiria ir tik nurodytomis dozėmis. Antibiotikai nepadeda ir nereikalingi gydant peršalimą, gripą, slogą.

Jei sergant sloga skaidrios išskyros tampa tirštos ir žalios, ar tai reiškia, kad vaikui jau reikia antibiotikų?

Geltonos ar žalios išskyros iš nosies dar nereiškia, kad infekciją sukėlė bakterijos. Įprasta, kad virusinės infekcijos metu išskyros tampa tirštesnės ir įgyja spalvą.

Ar aš niekuomet neturėčiau duoti vaikui antibiotikų?

Antibiotikai yra ypač stiprūs vaistai ir turi būti vartojami bakterijų sukeltoms infekcijoms gydyti. Jei jūsų vaikui paskirtas antibiotikas, užtikrinkite, kad jis vartotų jį visą gydymo kursą paskirtomis dozėmis, ir netaupykite kitam kartui.

Kaip sužinoti, virusine ar bakterine infekcija serga mano vaikas?

Tai turi nustatyti gydytojas. Virusinės infekcijos yra kur kas dažnesnės negu bakterinės. Jei manote, kad vaikui reikalingas gydymas – kreipkitės į savo gydytoją. Bet prisiminkite, kad įprastą peršalimą sukelia virusai ir jam gydyti antibiotikai nereikalingi.

Europos supratimo apie antibiotikus diena

Europos sveikatos iniciatyva

Lietuvoje šią iniciatyvą remia: Sveikatos apsaugos ministerija, Higienos institutas bei Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro
Visuomenės sveikatos stiprinimo skyriaus vyr.
specialistė Ala Cholopova